

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Bescherm je baby tegen kinkhoest. Haal de 22 wekenprik

Rijksvaccinatieprogramma

Kinkhoest is voor baby's een ernstige ziekte. Je kunt je baby tegen kinkhoest beschermen door jezelf te laten vaccineren tijdens de zwangerschap. Dat kan **vanaf de 22^e week met de 22 wekenprik. De prik zit in het Rijksvaccinatieprogramma en is daarom gratis. In deze folder lees je er meer over. Kijk ook op rijksvaccinatieprogramma.nl/22wekenprik.**

Wat is kinkhoest?

Kinkhoest wordt ook wel de '100 dagenhoest' genoemd. Het wordt veroorzaakt door een bacterie. Deze zorgt voor ernstige hoestbuien die wel maanden kunnen doorgaan. Baby's kunnen het erg benauwd krijgen en in ademnood komen.

Ernstig voor baby's

Voor baby's kan kinkhoest erg gevaarlijk zijn. Ze kunnen longontsteking of hersenschade krijgen en er zelfs aan overlijden. Elk jaar belanden er in Nederland ongeveer 170 baby's in het ziekenhuis met kinkhoest.

De eerste maanden

Kinderen krijgen een vaccinatie tegen kinkhoest. Maar dat kan pas als ze een paar maanden oud zijn. Dat betekent dat ze de eerste maanden na de geboorte nog niet beschermd zijn tegen kinkhoest. En juist dan zijn ze extra kwetsbaar.

Hoe kun je je baby wel beschermen?

Je kunt jezelf tijdens je zwangerschap laten vaccineren tegen kinkhoest. Dan is je baby vanaf dag 1 beschermd. Je kunt de prik halen vanaf de 22^e week in de zwangerschap. Vandaar de naam 22 wekenprik. De prik wordt gegeven in je bovenarm.

Hoe werkt het?

Na de vaccinatie maak je antistoffen aan. Deze gaan via de placenta naar je ongeboren baby. Je baby heeft dan voldoende antistoffen voor de eerste maanden van zijn leven. Totdat hij of zij zelf een vaccinatie krijgt. De prik beschermt niet alleen je baby, maar ook jezelf. Zo kun jij geen kinkhoest krijgen en ook anderen niet besmetten.

Baby 1 prik minder

Nog een voordeel: als jij je laat vaccineren, heeft je baby zelf straks 1 prik minder nodig. Je baby krijgt de eerste vaccinatie dan bij 3 maanden in plaats van 2 maanden*.

* Dit geldt niet in alle gevallen. De jeugdarts of verpleegkundige bespreekt dit. Kijk ook op rijksvaccinatieprogramma.nl/22wekenprik

Borstvoeding

In borstvoeding zitten ook antistoffen. Maar deze beschermen niet tegen kinkhoest. Ook als je straks borstvoeding geeft, is een vaccinatie nodig om je kind goed te beschermen.

Combinatievaccin

Het vaccin dat je krijgt is de DKT-prik. Het beschermt niet alleen tegen kinkhoest, maar ook tegen twee andere ziektes: tetanus en difterie. Er is geen los vaccin tegen kinkhoest.

Is het veilig?

De vaccinatie is veilig voor jou en je baby. Daar is veel onderzoek naar gedaan. In andere landen krijgen vrouwen deze vaccinatie al veel langer. Bijvoorbeeld in Engeland, België, Spanje en de VS.

Bijwerkingen

Je kunt wel bijwerkingen krijgen. Zoals hangerigheid, hoofdpijn of een gezwollen arm. Deze bijwerkingen zijn meestal vrij mild en gaan vanzelf binnen enkele dagen weer over. Ernstige bijwerkingen zijn zeer zeldzaam.

Bijwerking melden

Je kunt een bijwerking van een vaccinatie melden bij de arts of verpleegkundige die de vaccinatie gegeven heeft. Zij geven de bijwerking door aan Bijwerkingencentrum Lareb. Je kunt ook zelf bij Lareb de bijwerking melden via www.lareb.nl. Dat kan ook via de website rijksvaccinatieprogramma.nl.

Waar?

Om de prik te halen maak je zelf een afspraak met het consultatiebureau. Je krijgt dan ook meteen uitleg over de vaccinaties die je baby later krijgt aangeboden vanuit het Rijksvaccinatieprogramma. Op rijksvaccinatieprogramma.nl/22wekenprik kun je opzoeken waar je een afspraak kan maken.

Wanneer?

Je kunt de vaccinatie halen vanaf de 22^e week in de zwangerschap tot aan de bevalling. Wel geldt: hoe eerder vanaf de 22e week hoe beter.

Gratis

De 22 wekenprik is onderdeel van het Rijksvaccinatieprogramma en dus gratis.

Gegevens over de vaccinatie

Als je de vaccinatie hebt gekregen, legt de jeugdgezondheidszorg (JGZ) de gegevens over de vaccinatie vast in het JGZ-systeem en op je vaccinatiebewijs. Als je het goed vindt, deelt de JGZ de gegevens met het RIVM. Dit gaat om vaccinatiegegevens samen met persoonsgegevens. De jeugdarts of -verpleegkundige van de JGZ vraagt jou om toestemming voor het delen van deze gegevens tussen de JGZ en het RIVM.

Deze toestemming is belangrijk. Het RIVM kan verschillende taken alleen (goed) doen als bekend is welke vaccinaties je precies hebt gekregen. Het RIVM gebruikt de gegevens bijvoorbeeld om je de juiste herinnering te sturen voor de vaccinaties van je kind. Ook kan het RIVM je een kopie van je vaccinatiebewijs sturen als je daarom vraagt. Handig als je op reis gaat en je wilt weten tegen welke ziektes je bent gevaccineerd.

Het RIVM gebruikt de gegevens ook om de kwaliteit van het Rijksvaccinatieprogramma en de vaccins in de gaten te houden. Tot slot gebruikt het RIVM de gegevens om te berekenen hoeveel mensen in Nederland alle vaccinaties hebben gehad. Als er een infectieziekte uitbreekt, is het namelijk heel belangrijk om te weten hoeveel mensen beschermd zijn. Dan kan het RIVM beoordelen of de ziekte kan verspreiden en of er maatregelen nodig zijn.

Voor meer informatie zie rijksvaccinatieprogramma.nl/jouw-toestemming

Wat is kinkhoest?

Kinkhoest veroorzaakt **ernstige hoestbuien**. Baby's kunnen het heel benauwd krijgen en in ademnood komen.

Hoe ernstig is het voor baby's?

Kinkhoest is gevaarlijk voor jonge baby's. Zij kunnen **longontsteking** krijgen of **hersenschade** oplopen.

Elk jaar belanden ongeveer **170 baby's** in het ziekenhuis met kinkhoest. Baby's kunnen er ook aan **overlijden**.

Baby's onbeschermd

Baby's krijgen een **vaccinatie** tegen kinkhoest, maar dat kan pas als ze **2 maanden** oud zijn. De **eerste maanden** zijn ze dus nog **niet beschermd**.

Vaccinatie zwangere vrouwen

Vrouwen kunnen een **vaccinatie** krijgen tijdens hun **zwangerschap**. Hiermee **beschermen** ze hun baby vanaf dag 1 tegen **kinkhoest**. De prik gaat in de bovenarm.

En...de baby hoeft zelf 1 prik minder!

Veilig De vaccinatie is veilig voor moeder en kind.

In andere landen doen ze dit al langer, zoals **Engeland, VS, België, Spanje**.

Wel kun je bijwerkingen krijgen. Zoals **hangerigheid, hoofdpijn** of een **dikke arm**.

De vaccinatie is een **cocktail**. Het beschermt ook tegen difterie en tetanus.

Wanneer

Haal de prik vanaf de **22e week** in de zwangerschap bij het consultatiebureau.

Maak wel **zelf een afspraak!**

Dit is een uitgave van:

**Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu**

Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

januari 2022

De zorg voor morgen begint vandaag